

جهنم مقدس

برهان شاوی

ترجمه از متن عربی

ادریس محمدی

نشر گل آذین

تأسیس ۱۳۷۷

جهنم مقدس
برنده جایزه نویسندگان در تبعید
(هاینریش بل)

شاوی، برهان، ۱۹۵۵ - م. Shavi, Burhan
مترجم ادريس محمدی؛ ویراستار مهرانگیر اشراقی
تهران، گل آذین، ۱۴۰۰، ۱۶۰ ص
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۲-۷۱-۰

فهرست‌نویسی: فیپا
داستان‌های عربی -- عراق -- قرن ۲۱ م.
Arabic fiction -- Iraq -- 21 st century

رده‌بندی کنگره: PJA ۴۸۷۲
رده‌بندی دیویی: ۸۹۲/۷۳۶
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۸۴۴۴۳۳

نشر گل آذین

■ جهنم مقدس ■

نویسنده: برهان شاوی

مترجم: ادریس محمدی

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمار گل: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۳۹۰۰۰ تومان

ویراستار: مهرانگیر ابراهیمی

طراح جلد: حسن ابراهیمی

چاپ و صحافی: پردیس دانش

حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: کارگاه نشر گل آذین

ISBN: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۲-۷۱-۰

Email: Gol_Azin@Yahoo.Com

Website: www.golazinpub.com

Telegram. Me: Golazinpub

Instagram: @golazinpub

نشانی: تهران، خ انقلاب، خ ابوریحان، پلاک ۶۱، واحد ۳

تلفکس: ۷-۶۶۹۷۰۸۱۶

© حق چاپ محفوظ و متعلق به انتشارات گل آذین است. هرگونه اقتباس بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

۷	مقدمه‌ی نویسنده.....
۱۱	کنار چشمه‌ی آب.....
۱۷	پاسبان کشیک.....
۱۹	شکسپیر و سربازان.....
۲۵	آه از شکنجه‌ی زبان.....
۲۹	صبر هم حدی دارد.....
۳۵	سرخ و سیاه... مادام دی رینال.....
۴۱	رنوآر کورد.....
۴۹	افسران و سربازان.....
۵۹	دو زن.....

مقدمه‌ی نویسنده

من معمولاً برای رمان‌هایم مقدمه نمی‌نویسم و فقط به نقل قول‌ها، متون و دلالت‌هایی که با فضای رمان ارتباط دارند - آن‌هم به عنوان یک راهنما و به شکل غیرمستقیم - اکتفا می‌کنم؛ اما زمانی که ادريس محمدی به من اطلاع داد ترجمه‌ی رمان «جهنم مقدس» را به پایان رسانده و جهت چاپ و نشر آن با انتشارات وزین «گل آذین» به توافق رسیده است، با افتخار بر خود لازم دانستم تا سخنی گزیده و مختصر درباره‌ی این رمان بنویسم. ناگفته نماند که در اولین نوبت چاپ اثر حاضر نیز مقدمه‌ای کوتاه بر آن نوشتم.

نگارش این رمان در سال ۱۹۸۷ به پایان رسید؛ یعنی زمانی که بورسیه‌ی نویسنده‌ی شهیر آلمانی، هاینریش ثودور بل، برنده‌ی جایزه‌ی نوبل ادبیات در سال ۱۹۸۳ - که به «نویسندگان پناهجوی در تبعید» اختصاص دارد، به اینجانب

تعلق گرفت و من باید کار نگارش آن را ظرف شش ماه به پایان می‌رساندم و چنین نیز شد.

سعی من بر این بود که در اثر حاضر تکنیک‌های مربوط به نگارش متون دراماتیک و سینمایی را به کار ببرم؛ تکنیک‌هایی که آن‌ها را در دوران تحصیل در مسکو آموخته بودم. همچنین، می‌خواستم به یک مرحله‌ی تاریخی بسیار مهم از تاریخ ملت عراق بپردازم - مقطع زمانی بین افول قدرت احمد حسن البکر و قدرت گرفتن صدام حسین - که به خوبی مورد مطالعه قرار نگرفته است؛ به ویژه برهه‌ی زمانی سال‌های ۱۹۷۷ تا ۱۹۷۹ که طی آن، جریان‌های فکری و سیاسی فعال در بطن جامعه‌ی عراق سرکوب و پاک‌سازی شدند.

در حین نگارش این اثر به هیچ وجه قصد نوشتن یک داستان سیاسی را نداشتم، بلکه کوشیدم روایی از تجربه‌های شخصی خود را بنگارم؛ روایی که حاوی بقایای ناله‌ها و دردهای مردمانی است که آن‌ها را می‌شناختم؛ ناله‌هایی که حتی در شب‌های سرد و طولانی تبعید نیز دنبال می‌کردند.

این رمان روایتگر بخشی از تجربه‌ی دوران سربازی من در کوردستان عراق است؛ دورانی که در منطقه‌ی سیدصادق، واقع در دوراهی مسیر سلیمانیه، حلبچه و پنجوین، سپری شد. این منطقه در ساختار روایت داستانی، حضوری پررنگ دارد. قابل ذکر است که ساختار «مکان» در این رمان موضوع مطالعات دانشگاهی قرار گرفته است.

در طول مطالعه‌ی رمان، خواننده‌ی محترم درخواست یافت که همه‌ی شخصیت‌های داستان، «آدم» نام دارند. این تکنیک روایی مشخصه‌ی همه‌ی داستان‌های من است؛ به این صورت که نام «آدم» را برای تمامی شخصیت‌های مرد برگزیده‌ام که البته هر کدام توصیف و شهرت خاصی دارند. البته گاهی از نام «قاییل» یا «هابیل» نیز استفاده کرده‌ام. برای شخصیت‌های زن نیز از نام «حوا» و گاه

«ایوا» - برای زنان مسیحی یا اروپایی - استفاده می‌کنم. من در این خصوص دیدگاه خودم را دارم و آن اینکه دو اسم «آدم» و «حوا»، نام تمام مردان و زنان تاریخ بشری را در خود خلاصه می‌کنند. این مسئله همچنین مرا از ذکر و اشاره به بُعد جغرافیایی، مذهبی، فرقه‌ای و حتی تاریخی دور نگاه می‌دارد. نمی‌دانم این مسئله بر تمرکز خواننده تأثیر می‌گذارد یا خیر، اما مطمئنم که به آن عادت خواهد کرد. از طرفی نمی‌دانم که استقبال مخاطب ایرانی از این رمان که در بعضی از فصل‌ها با رمان سرخ و سیاه^۱، اثر استندال^۲، ارتباط برقرار می‌کند، چگونه خواهد بود. قهرمان داستان با قرائت این رمان فرانسوی، خود را با جولیان سورل^۳، قهرمان سرخ و سیاه یکی می‌داند؛ به طوری که تناظری میان صحنه‌ی محاکمه‌ی قهرمان رمان استندال و واقعیت‌های عراق معاصر در زمان حکومت صدام حسین دیکتاتور و ستمگر ایجاد می‌شود و در متن رمان، اشارات زیادی به حضور رعب‌آور و هولناک وی در ارتباط با ظلم، استبداد و گورهای دسته‌جمعی وجود دارد.

در پایان، از مترجم ارجمند جناب آقای ادریس محمدی و نشر وزین «گل آذین» صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنم.

برهان شاوی

۱۵ فروردین ۱۴۰۰ - اربیل

۱. به فرانسوی «Le Rouge et le Noir» که در ایران تحت عنوان سرخ و سیاه ترجمه شده است. (کلیه‌ی پانویس‌ها به قلم مترجم است.)

۲. نام اصلی او «ماری آنری بیل» است که به استندال شهرت یافته است. او از جمله نویسندگان مشهور قرن هجده و نوزده فرانسه به شمار می‌رود.